

DIENST DERGEDACHTENIS

Pieltsjerke Gaastmeer 22 nov 2015
ds. Tienieke van Lindenhuzen

Lezing: Lukas 3,23-38
Geslachtslijst van Jezus

²³ Jezus begon zijn verkondiging toen hij ongeveer dertig jaar was. Hij was, zoals algemeen werd aangenomen, de zoon van Jozef, die de zoon was van Eli, ²⁴ de zoon van Mattat, de zoon van Levi, de zoon van Melchi, de zoon van Jannai, de zoon van Josef, ²⁵ de zoon van Mattatias, de zoon van Amos, de zoon van Naüm, de zoon van Hesli, de zoon van Naggai, ²⁶ de zoon van Maät, de zoon van Mattatias, de zoon van Semeïn, de zoon van Josech, de zoon van Joda, ²⁷ de zoon van Joanan, de zoon van Resa, de zoon van Zerubbabel, de zoon van Sealtiël, de zoon van Neri, ²⁸ de zoon van Melchi, de zoon van Addi, de zoon van Kosam, de zoon van Elmadan, de zoon van Er, ²⁹ de zoon van Jozua, de zoon van Eliëzer, de zoon van Jorim, de zoon van Mattat, de zoon van Levi, ³⁰ de zoon van Simeon, de zoon van Juda, de zoon van Josef, de zoon van Jonan, de zoon van Eljakim, ³¹ de zoon van Melea, de zoon van Menna, de zoon van Mattatta, de zoon van Natan, de zoon van David, ³² de zoon van Isaï, de zoon van Obed, de zoon van Boaz, de zoon van Selach, de zoon van Nachson, ³³ de zoon van Amminadab, de zoon van Admin, de zoon van Arni, de zoon van Chesron, de zoon van Peres, de zoon van Juda, ³⁴ de zoon van Jakob, de zoon van Isaak, de zoon van Abraham, de zoon van Terach, de zoon van Nachor, ³⁵ de zoon van Serug, de zoon van Reü, de zoon van Peleg, de zoon van Eber, de zoon van Selach, ³⁶ de zoon van Kenan, de zoon van Arpachsad, de zoon van Sem, de zoon van Noach, de zoon van Lamech, ³⁷ de zoon van Metuselach, de zoon van Henoch, de zoon van Jered, de zoon van Mahalalel, de zoon van Kenan, ³⁸ de zoon van Enos, de zoon van Set, de zoon van Adam, de zoon van God.

Tweede lezing: Markus 13, 14-27

¹⁴ Wanneer jullie de "verwoestende gruwel" zien staan waar hij niet hoort (lezer, begrijp dit goed), dan moet iedereen in Judea de bergen in vluchten; ¹⁵ wie op het dak van zijn huis is moet niet naar beneden gaan om nog iets uit zijn huis mee te nemen, ¹⁶ en wie op het land is moet niet naar huis gaan om zijn mantel te halen. ¹⁷ Wat zal het rampzalig zijn voor de vrouwen die in die tijd zwanger zijn of een kind aan de borst hebben!¹⁸ Bid dat het niet in de winter gebeurt, ¹⁹ want zulke verschrikkingen als er in die tijd zullen plaatsvinden, zijn er sinds het begin van Gods schepping nooit geweest en zullen er ook nooit meer komen. ²⁰ En als de Heer die tijd niet had verkort, zou geen enkel mens worden gered; maar omwille van de uitverkorenen, die hij tot de zijnen heeft gemaakt, heeft hij die tijd verkort. ²¹ Als iemand dan tegen jullie zegt: "Kijk, dit is demessias," of: "Daar is hij," geloof het dan niet, ²² want er zullen valse messiassen en valse profeten komen, die tekenen en wonderen zullen verrichten om Gods uitverkorenen zo mogelijk te misleiden. ²³ Jullie moeten oppassen, ik heb het jullie allemaal van tevoren gezegd.

²⁴ Maar in de dagen na de verschrikkingen zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, ²⁵ de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. ²⁶ Dan zal men de Mensenzoon zien komen op de wolken, bekleed met grote macht en luister. ²⁷ Dan zal hij de engelen eropuit sturen om zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeen te brengen, van het uiteinde van de aarde tot het uiteinde van de hemel.

Gemeente van God, goede vrienden,

Het is op een dag als deze altijd de vraag waar je moet beginnen. Bij onszelf en het gemis, bij de mensen die we vandaag gedenken? Bij Anne, bij onze vaders, moeders, kinderen, bij de vrienden en vriendinnen die ons voorgingen? Wypke verwoordde het zo treffend bij het sterven van Dieuwke. Dieuwke die ons toeroept: 'Ik riid alfêst foarút'. Ze is ons voorgegaan, samen met al die anderen. Zij die zo'n belangrijk deel van ons leven hebben meegemaakt. Hen gedenken wij vandaag. Zoals we dat iedere dag doen. Ze zijn er geweest en zijn er nog steeds. En niet alleen met al het liefdevolle, ook met hun moeilijke kanten. Met wat nog wringt, met had ik nou maar...

Of beginnen we met de wereld. De wereld die op dit moment lijkt op een kluwen waar je het begindraadje niet van kunt vinden. Je weet dat het draadje ergens moet zitten, maar je ziet het niet en uit onmacht roep je dan maar wat. Het is oorlog. De grenzen dicht, tegenaanvallen. Het zijn aanvallen op onze waarden.

Nee, in alle pijn en ontsteltenis om het wereldleed kun je en mag je niet zeggen dat het aanvallen zijn op onze waarden. Het zijn aanvallen op mensen. Het zijn geen aanvallen op onze waarden want onze waarden zijn universele waarden die gelden voor iedereen. En als je daar op wilt antwoorden met tegenaanvallen – dan blijft het probleem onopgelost. Geweld is niet te blussen met geweld. En haat kun je alleen verslaan door te doen waar het allemaal om begonnen is: samenleven, samen lachen, samen liefhebben. De bloemen en de kaarsen.

Je vraagt je af waarom regeringsleiders niet in staat zijn om de waarden die ons echt kenmerken op een andere manier te verwoorden. Hoe leeg kunen lege woorden zijn.

Het probleem is groot en er is niet één oplossing. Maar je kunt er niet voor kiezen om mensen te bombarderen want dat geeft nou precies de aanleiding tot alles. De Dalai Lama zei deze week nog: je moet niet tot God bidden voor Parijs. God heeft deze chaos niet veroorzaakt. Mensen hebben deze chaos gemaakt en mensen moeten deze chaos oplossen. Bid dus voor de mensen. Bijna iedereen wil toch iets moois maken van het leven. En bijna iedereen wenst de ander het goede. Dat maakt onze samenleving niet kwetsbaar maar ijzersterk. En dat verklaart ook de enorme schok die terroristen teweeg brengen als ze mensen neermaaien alsof het fruitvliegjes zijn. (Rutger Bregman - vooruitgangsjournalist).

Op het eerste gezicht maakt de lezing uit Markus van vandaag het niet eenvoudiger.

Markus schreef deze woorden na het jaar 70. Dat is belangrijk om te weten, om het te kunnen plaatsen. Marcus schreef dit alles op na de verwoesting van de tempel, toen er niet één steen op de andere gebleven was. Voor veel joden was dit zo'n schokkende ervaring dat zij er de voorbode van het einde van de wereld inzagen. Als jouw wereld instort ben je geneigd te denken dat het met de hele wereld een aflopende zaak is. Maar dat is niet zo. Gelukkig.

Het raakt allemaal zo aan elkaar. Ook aan deze dag. De pijn die we zo goed kennen. Om leven dat niet meer is, om leven dat ge-eindigd is. En wij? Wij moeten daar mee verder. En dat valt niet altijd mee. Soms wel, maar soms ook niet. De eenzaamheid, hoe red ik het allemaal, wêr is myn nocht, de eerste

Sinterklaas zonder pake – pake die ieder jaar zo'n mooie Sinterklaasbrief schreef en die boven op de stapel kadootjes legde. Hoe moet dat nou dit jaar.

De mensen in de tijd van Jezus vragen zich af hoe lang het nog zal duren voor het rijk van God aanbreekt. De jongste dag, het einde der tijden. Kom Jezus, want wij vergaan. Markus schrijft over de geboorteweëën, over de moeite die je dóór moet voordat de nieuwe tijd zich aandient. De tijd waarin je misschien zelf die Sinterklaasbrief gaat schrijven. Heb goede moed. Jezus spreekt deze woorden op de Olijfberg, tegenover de tempel. Daar getuigt hij dat het einde het einde niet is. Dat je in alle verscheurdheid die er is, het kunt volhouden samen.

Het is misschien vreemd maar in de grootste tragedies is ook zoveel vertrouwen te zien. De foto's van lange rijen voor de bloedbanken in Parijs. Taxichauffeurs die hun meters uitzetten om mensen in veiligheid te brengen. Dat meisje in Parijs dat de aanslag overleefde door zich dood te houden tussen al die lijken en die later schreef: 'Toen ik lag te wachten op de kogel die een einde zou maken aan mijn 22-jarige leven, zag ik ieder gezicht voor me waar ik ooit van heb gehouden. En ik fluisterde: ik hou van je, steeds weer'. Of dichterbij, dat er een envelop met 1000 euro bij iemand op de mat ligt – anoniem. Van iemand die weet dat je alles op alles moet zetten om een begrafenis te kunnen betalen.

Markus beschrijft hoe het er in onze werkelijkheid aan toe kan gaan. Onze werkelijkheid is al in de Bijbel beschreven. Onze werkelijkheid die niet buiten God omgaat. Er is meer dan de chaos in ons leven. Zoals we in de zondagspsalm lezen. God hat de ierde fêstset, dat hja net wifket. Dat is onze achtergrond, onze ondergrond. Psalm 93 spreekt van een oervloed, een allesopslokkende watermassa. Maar die oervloed zal niet kunnen wegspoelen wat God gegrondvest heeft. Ook al lijkt het alsof chaos je hele leven omspoelt, er is altijd de omvatting van Gods hemel en aarde, zijn betrouwbaarheid. Zoals in Anne's psalm 139. Zijn nalatenschap. Gij omgeeft mij van achteren en van voren en Gij legt uw hand op mij. Dat was zijn psalm en in dat vertrouwen is hij gegaan. De Jordaan door en terug naar zijn oorsprong. Anne wilde dat wij dat zouden weten. Hij wilde dat wij weten waar wij vandaan komen en waar wij naar toe gaan. Dat God er bij is. Als een mantel om je heen geslagen.

Laten we ons daar op afstemmen vandaag en de dagen die komen.
Amen.